

IV. 5.2.0. Charakteristika předmětu Občanská výchova

Obsahové, časové a organizační vymezení:

Předmět *Občanská výchova* vede žáky k vlastnímu sebepoznání, k pochopení jejich místa ve společnosti i toho, jak společnost prostřednictvím ekonomiky a práva funguje, směřuje tak k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáka. Žáci se tu učí být aktivními občany demokratické společnosti, kteří využívají svých práv a dodržují své občanské povinnosti. Tím má předmět velký význam pro rozvoj občanských kompetencí žáků, svým obsahem však osvětluje a rozvíjí i další klíčové kompetence. V předmětu jsou tímto směrem integrovány poznatky a dovednosti, které si žáci osvojili v předchozím období v předmětu Člověk a jeho svět, a souběžně získávají v Dějepisu, Zeměpisu, Přírodopisu i jiných předmětech se zkušenostmi z osobního života žáků.

Předmět *Občanská výchova* má v učebním plánu naší školy v 6., 7., 8. a v 9. ročníku jednododinovou dotaci.

Z cílů a obsahu předmětu *Občanská výchova* vyplývá, že jsou v něm včleněna témata všech tematických okruhů průřezového tématu *Výchova demokratického občana*. Předmět se však zabývá rovněž tématy *Osobnostní a sociální výchovy* (zejména jeho tematických okruhů *týkajících se osobnostního rozvoje*) i všech ostatních průřezových témat.

Výchovné a vzdělávací strategie předmětu vedoucí k budování a rozvíjení:

1. kompetencí k učení

- vybíráme takové úkoly, při kterých žáci pracují s různými zdroji, získané informace třídí, vyhodnocují a prezentují
- vybíráme taková témata, která jsou aktuální a vycházejí z osobního života žáků

2. kompetencí k řešení problémů

- vedeme žáky k tomu, aby srovnávali společenské jevy ve vlastní zemi (městě) s podobnými i zcela odlišnými jevy v evropském i celosvětovém měřítku

3. kompetencí komunikativních

- vyžadujeme, aby při výuce, při přípravě referátů a různých domácích úkolů, žáci zpracovávali informace z různých zdrojů a výsledky své práce vhodným způsobem prezentovali svým spolužákům
- vytváříme takové situace, v nichž si žáci procvičují dovednost vyjadřovat se a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat názory ostatních a kriticky vnímat a hodnotit jednání druhých lidí

4. kompetencí sociálních a personálních

- vytváříme učební situace, při nichž si žáci vzájemně pomáhají při osvojování i opakování učiva, a to jak ve dvojicích, tak také v menších skupinách
- vedeme žáky k tomu, aby si své práce před prezentováním před celou třídou vyhodnocovali nejdříve vzájemně ve dvojicích (či menších skupinách)
- umožňujeme žákům vyjadřovat své pocity, city, dojmy a nálady prostřednictvím různých cvičení
- společně vytváříme pravidla pro práci ve skupině (třídě), postupy při řešení různých konfliktů a pravidelně je vyhodnocujeme

5. kompetencí občanských

- učíme žáky orientovat se v rozmanitých situacích rodinného, pracovního a občanského života tak, aby jim získané znalosti byly oporou při vytváření vztahů k jiným lidem
- dbáme na to, aby žáci získali použitelné poznatky z oblasti práva a prakticky aplikovali zásady odpovědného a správného rozhodování v životě

6. kompetencí pracovních

- vytváříme situace, při nichž musí žáci spolupracovat nejen ve výuce, ale i při mimoškolních aktivitách
- dáváme žákům prostor k reflexím o jejich vlastní budoucnosti a o tom, jak chtějí řešit různé životní situace v souladu s vlastním svědomím